

ავტორები.

მხატვარი პეტრე ივანიშვილი
თითქო ქაშიძე ხმარობს განკარგვ
ხევის რედაქციის ხელმძღვანელი
და ლიტერატურული რედაქციის ხელმძღვანელი

ტყეის რედაქციის ხელმძღვანელი
და პეტრე ივანიშვილის რედაქციის ხელმძღვანელი
რედაქციის ხელმძღვანელი

რამ, როდის ვიტყვი გრძელი ჩაღმა
იქნება დასრულს მშვენიერად ვიქნები
იქნება გამოჩნდეს საღმრთო კამათი
რედაქციის ხელმძღვანელი

ოფორტი.

ყოველგან თოვლით მსაქმის მარბელი
რომ მოიხეივოს თეთრი ადრისი,
ამ სიყვარულში მყავს დამარბული
ზამთარი ცივი და ნახევარბარი.

მისი ელამ შინს თვალის ხილვამ
ემორება ჰაერის არეულს
მხოლოდ ტყეშლების აყვავილებამ
ხეებს რიღებს ფენს სიზმარულს.

ფერუმარულის სახით ცხედარი
მარბარილო დგას როგორც მუშია.
გაყინულია თითქო მხედარი
და იღუმალ წუხს: რა სიჩუმე!

რა სიჩუმე! როგორ აწია
გზებს ნაკვალავი არ საამსოფლო
რომ სხვა სამშობლო არ გამოჩნდეს...
რომ ეს თოვლია წემი სამშობლო.

გალაკიონ ტაბიძე.

დაკარგული *

შემოგვდა ბაღში ლაღის მარცვლივითა,
უფლადნენ თვალები უხილავი სხივითა,
ბროლის მკერდი მოერთო ჯადონსური შივითა,
კულულები დაწნა ტალღის გრძნელრივითა...

ყვავილები დაქროლა მწვანე ბუჩქის ძირსა,
მიტკრილდა, მტკონა ხეივანის პირსა;
მადრეანის წინ წყლები დააქურა ყველასა,
ვლიშვდა სხივების ფერად კ სატყეულასა...

ხეგრადვით გაშლილ ვარს მიაშტერა თვალმა,
სულს სიმხედ შეუერთა მანკი იღუმალმა,
მაგრამ... უცხად გაფრინდა ქალი გლეხის ფრთხანი,
წაღკოტნი რომ მივლია ავი აღამიხნი...

კიკნა-ფშაველი.

* იქნა რედაქციის ხელმძღვანელი პეტრე ივანიშვილი
მისი რედაქციის ხელმძღვანელი პეტრე ივანიშვილი
რედაქციის ხელმძღვანელი პეტრე ივანიშვილი
რედაქციის ხელმძღვანელი პეტრე ივანიშვილი

რედაქციის ხელმძღვანელი პეტრე ივანიშვილი
რედაქციის ხელმძღვანელი პეტრე ივანიშვილი
რედაქციის ხელმძღვანელი პეტრე ივანიშვილი
რედაქციის ხელმძღვანელი პეტრე ივანიშვილი

ქივის ლაგირისხილან.

№ 1.

წყნად დავიბადე შემოდგომის ავღრან დღეში.
წყნად და თოვლი იყო წყნად სულის საფარი,
ქარბლის ფრთებით დავკოლაქვით ქვლესა და ღრეში—
მუდამ უღრევი, გაბედული, მტკიცე, მაგარი!

გამა დენაში სულს სიცივე შემოგება,
და ვიცხივებთ ისე როგორც კლდეთა ნაბარლი;
ქარბების შედარ ზღვურ მკერდზე ვთრითი და ვქანობთ,
როგორც უცხოთა შემოდგომის ცეცხლით დამარბული.

ტყეის წილებში თუ არიან სხანს ჩვენსა გარშემო
დღ ასე იყოს, მოგვიჩინოს სიცივის თვლით
ხუ დაღონდები, სადაც ხედი მივრჩევს წემო
გასწი, გაფრინდი ისე როგორც ღრუბელი შალი!

და თუ ცელა ზეცა დაიქუხებს, ატყუდება დღეში,
ჩვენი სტიქია ბრძოლა არი, რა შეგვიპინდეს!
მტკიცე ხარბტყეში ნივლრული სეტყე და ვლვა
ბრძოლის აღმზრში ხედი სიტყვებს აშაღმანებს.

დღ, ამ ცხოვრების მოუსტენარ ორომ-ტრიალში
გადავიქნათ, რას მიჭია სევედა და დარდი,
სული ციმკიმებს, ცხოველებმა ზედის ტრიალში
და ლტოლვის ფრთებზე იფურჩქნება სიცილის ვანდი.

ი. ხონელი

სათხოვარი სულისადმი.

ყოველივეს ნაზი, უსოდველი და ტყნაური
შენი იერი სული ჩემო, ცხლა იყვება,
ქარის სირბილი, ღრინცელი, შავი ზაღური
დღეს აღარ არის შენთვის დიდი თავდავიწყება.

გატეხილ გზაზე დარჩენილი, როგორც ყინული
ხარ სიცივეში და გახურავს თოვლის ვუალი,
ელტვი იხილო სიღამაზე ჯერ არ ხილული
და მოჩვენებათ გაღაღახო მთა მიუვლი.

მაგრამ გაინდება შენთან ისევ ჩვეული მტერი:
ღამის თვალები, და სიაცეს დეგვანება,
სული თოვლიან ყვავილებით შენ დაითვერი
ხარ ცვლებადი, ავამყოფი, მტკად თავნება.

ვინ არის იგი: მტერია, თუ მოძმე კეთილი
შენში რომ მძიმე მწუხარების დარევა ხარი,
გაქცეც ღამეს, იქ ქარია თავაწყვეტილი
და იქ გაისის უბედურთა გმინვა სახარი.

შენი დარღები აყვავილენ შრავილ ფერებად
იყო შეასტრებს მოსალოდნელ გრძელს უფრესს,
ღამე გაშინებს და დღეში რ გეფერება,
სათხოვარს ცას ყვევ უორნება გაღაღარეს.

ვინ იცის იქნებ გელოდება შენ ვახარება
იქნებ იმედი შეხედეს გზაზე—ცხლა შილული,
დასტურე მაშინ მოჩვენებათ ეს საბარება
ისევ იქნებ შეგობარობა და სიყვარული.

ხარტონ ვარდოშვილი.

იდეა და ფორმა.

სიტყვა იდეა ნიშნავს აზრს, მ-
ნაარს, მინაგან ლოკალია და ხ-
ლვათა ლოკალი სახეობას. ფორმა
ეს არის მოკეთილობა ნაკეთობისა.
მეტყველება გარეგნობისა:
იდეა ჩვენი შექნაობის მინაგ-
ნი რაობა; ფორმა ჩვენი ფორმ-
ული შობაქვლების ფერმარული
მოკეთილობა.

იდეა თეორიულ-ლოკალი არინ-
ტია შემოქმედებისა; ფორმა ჩვენი
შემოქმედითი ზრუნის იდეალური-
რი განსახეობა. იდეა და ფორმა
არა დადი ელემენტარულია შე-
მოქმედების, ისტორიისა და ცოი-
ლოზაის უოველი სხანს.

შეტყველებისა და ლიტერატურის
ისტორიაში არა ერთხელ დასმულა
საკითხი:
რა უფრო მნიშვნელოვანია ცხოვ-
რებისა და შემოქმედების იდეა, თუ
ფორმა? აზრი თუ გარეგანი სახეობა?
რა არის უფრო დიდი და მტკიცეა:
მინაგანი რაობა, თუ გარეგანი სა-
ხეობა?

კეთილობისა და ელტურის
გრანდიოზული სახეობა რამი უფრო
გამაბატობინს: ნაკეთობა სიმკრძობაში
თუ ლოკალი სახეობაში?

განსაკუთრებით მწვავედ წამოაყ-
ნა ეს საკითხი მხატვრობა ლიტ-
რატურაში: გამოჩნდნ მწერლები, რომ
მოუბიკ თამამად ლამარაკობენ ფო-
რმის უზრატესობაზე, ნაკეთობა სა-
ხეობის სიღადეზე. ამტკიცებენ, თო-
ველ შემოსებებში ცდილობენ დაამ-

ტყონ, რომ იდეა შემოქმედებისა
ბოლოს და ბოლოს ფორმის რაობაში
უფრო და რატონულ წერაში გამო-
იხატება, რომ ფორმა არა ყველა
ფერი და აზრი ვა მკორე ხანისა-
ვანი ელემენტარულია.

მათაღლია თუ არა ეს?
— შემოქმედება, იქნება მხატვ-
რული თუ თეორიულ-მკერეული
სულ ერთია, არის ფორმის ესაფ-
ტური განსახეობა და ამის სუ-
ლოფი მდებარეობისა. ყოველი ადა
მინის სელოფი მდებარეობა, ყო-
ველი ადამიანის გრძნობებისა და ცრე-
მების შემოქმედებითა მამარობისა
ერთგვარი ემტკიცის დაბარება, რ-
თვარი ლოკალი—ფორმურად ჩა-
მოყვალდება ნებისყოფის ცხადყოფ-
სა. ყოველი ნებისყოფის ცხადყოფა
გამოიხატება ნეოლოგურ შემოქმედ-
ებისა შემოქმედებით განსახეობა: მხატვრობისა
მკერეობისა, მწერლობისა და თეორიისა,
უნდა დინამის სახე, ჯერა თეორიის
უნდა შეკრისის და მკერეობის
და მხოლოდ შემდეგ ისთიოდელური
სახეგრანობისა შეიძლება განსა-
ქიკება, გარეგანი განსახეობისა...

შემოქმედების შექმნილი აყვავის ცხო-
ვრების სახე მხოლოდ განსჯის და
გაზე.
განსჯა არის ფორმის სახე-
ობის საფუძვლი. განსჯაში გამო-
ხატება მინაგანი ხილვა შემოქმედ-
ებითი განსჯილობისა.

ამ მინაგანი ხილვის გამოიქტი-
ვება შემოქმედებითი მოკეთის გან-

სხეობა: ყოველი განსხეობა
ფორმის ჩამოყალიბება. შემოქმედი
ჯერ ადამიანობა: მან არ იცის
რა ხდება მისში: ის მხოლოდ ამო-
კვეთავსა გამოქმედი სხანს-
ლო, შექმნე სიტყვებით: ის ეტყის
თბანს, მარბარობს, ტოლოს, ინს
ტრქტორად გრძნობს მსტორ
არსებობას, გრძნობა გადადის გა-
ნცებაში და იწყებს ლეოფორი აჯა-
ლდება ნებისყოფისა. იწყება მინა-
განი ხილვა იდეალური ხანისა, ფი-
ქლოლოგურად მომადეგვა ესთეტი-
ური ნაკეთობის, ლოკალი აყოფა-
დება: სხეულებრივი აქნება სინამ-
დღლისკენ მიიწევა, თეთი სინამდღე-
ლე ადამიანის სტრუქტურაში იღვსე-
ბა, იხარება და ესთეტიური სხე-
ლოფების განიცდის. შემოქმედებია
დაზავებ იყვითება იდეალური სახე-
ობისა და დღეობრივია აქ—
იდეა, სხეულებრივი იქნება ფორმა,
ფორმა, ნაკეთობა, სახეობა მხოლოდ
ტანისაშია შემოქმედებითი სული-
გრანობისა, მხოლოდ დროისა და გე-
მოკების შემოქმედითი გარეგნობისა.
მარბარობა მხოლოდ იდეაში გა-
მაიხატება, მხოლოდ იდეა არის
გამომსახველი მარბარობის მერს,
სურ—ფორმისყოფი მკერეობისა,
სამკერეობის დასრულებლობის შექ-
ნაობისა, სივლი, საცოკარო
სეულის დეკადებრივი განზოგადებისა.
ყოველივე შემოქმედება მთავლია
სეულის გამოსახეობა, შეგანობა
ამ სეულისა მოკერად და ფორმის-
ყოფად სულის აწეობა.

შემოქმედება წაისოფლია მხო-
ლოდ ის სახე, რომელშიც და რომ-

ლის საშუალებით ადამიანი გამო-
ხატე მარბარობის წევრულს და
არსებობის სეულისა. ტორელის ცრე-
ლები რუს პირად, ავანდილის სინ-
ლოა შეუღლებანარის ეფლეს, დან-
ტეს დასრულებული სეტალია, შექ-
ნების გრანდიოზული ოქნებში
ჩვენი სულის მარბარული სეველია-
ბის სახეობისა...

სამკერეობის თეოლოგურად წევრულს
სეულებში წაისოფლის წამოაყოფა-
ბის მკერეობა მოგვანს აერთებს
ფილოსოფიისა და საღამოს გამს,
დღესს სული ჩვენი თეოლოგურად
და კოფეცე გრძნობის სიცილის
არა-აბანს, როდესაც ჩვენმა იდე-
ბის მოაფიხობის წევრული და
ჩვენ ვერ-ფორ დასრულებლობის
სინამდღეში როგორც შექმნაფორმი,
ჩვენს აზრებში ცხოვრების შე-
ნარბი დეკადებრივი სეულის შექმ-
ნობაში გადადის: მანამ ადამიანი
გრძნობს ცხო და იმედე დროს წარბა-
ვლობის სინამდღეს და მარბარობის
სეველებს, რა ოქნაუნდა, ვორები
ამის ეფო გრძნობენ. მაგრამ დღე
მოკერები და მკერეობები, საზოგა-
დო მოღვეფები და პოლოტიკოსები,
ფილოსოფოსები და მარბარობები
აქ ტრადებან. ცხოვრების სახეობის
სინამდღეში და ამ სინამდღეობის
წამოაყოფა— ხრანდაბანს იდეა
ადამიანის სულიერის მდებარეობაში
ყოფად ისინამდღეს. მარბარობა რუს-
თავალი, რადესიქ აბობს:

მარბარობა სინამდღისა ერთი და
გი. მარბარობა შეუღლებულია მო-
ტრება, თუ არა არის უზრატურა სუ-
ლოფი და შემოქმედებითი სიღადე,

წრთგვარი ესთეტიური—ცხოვრული
სინამდღე შეგონობა—შეცნაურის
სეფრობი.

მოგვანა შეტყველების უმწვენი-
რესი სახეა და რაც უნდა წყობილი
იყოს ვა-ფენობა. მინაგანის სიღა-
დე მინიქ აუკოლებულია: მინაგანის
ამღვს ფორმის დინამიური ხანისა,
ფორმის სახეობა მინაგანის საყო-
რებზე დამყარებული. ფორმა მხო-
ლოდ ტენსიური და მატურია ფ-
რი მხარეა შემოქმედებისა; მინაგ-
ნი, სულიერი მხარეა მინაგანი,
რომელიც აძლევს სახეს მთელს ცო-
ვილიზაციას ეკოლოგიისა, მოკერ-
დასრულებულს მამინარეობის და
ცვალებადობის ისტორიისა, საფო-
თო შემოქმედებისა, ფორმის მ-
ტურისა და აზრის ფორმისა სუ-
ლისა და სულიერობის უარყოფა:
—ეს ეოლოგია სიღადეა.

მოკერე ფილოსტ-მინამდღეს-
დესიკ ადამიანს თავში აზრი აკლია
სეველებზედ გამონახული სატყეობი,
ცდილობს თავის უბნობა დეფორ-
სოა სატყე იმაში, რომ მხარად
თავში აზრი აკლია არა მარტო
ცოლვე ადამიანს, არამედ პოელს სა-
ზოგადოებანს და ემოქს. ამ დროს
უზრო თავებში იხადება სიტყვა-
სიღამი უსაზღვრო „პა-ფილოსტისა“:
იწყება თავხედობა, უზნეობა, და
უზრატური გამოსცელები აზრისა, ლო-
ლოკისა და წარსულის საწინააღმდე-
გართ. ქტურია ხანისა და ელვევა სა-
ზოგადოებისა და ერის ესთეტიკის
ღანმადენ და ავრებენ ავტორის
ტეტებს, ებარებენ ტრადიციის, სე-
ქუნეთა განსახეობაში განსტეკი-

წრთგვარი ესთეტიური—ცხოვრული
სინამდღე შეგონობა—შეცნაურის
სეფრობი.

მოგვანა შეტყველების უმწვენი-
რესი სახეა და რაც უნდა წყობილი
იყოს ვა-ფენობა. მინაგანის სიღა-
დე მინიქ აუკოლებულია: მინაგანის
ამღვს ფორმის დინამიური ხანისა,
ფორმის სახეობა მინაგანის საყო-
რებზე დამყარებული. ფორმა მხო-
ლოდ ტენსიური და მატურია ფ-
რი მხარეა შემოქმედებისა; მინაგ-
ნი, სულიერი მხარეა მინაგანი,
რომელიც აძლევს სახეს მთელს ცო-
ვილიზაციას ეკოლოგიისა, მოკერ-
დასრულებულს მამინარეობის და
ცვალებადობის ისტორიისა, საფო-
თო შემოქმედებისა, ფორმის მ-
ტურისა და აზრის ფორმისა სუ-
ლისა და სულიერობის უარყოფა:
—ეს ეოლოგია სიღადეა.

მოკერე ფილოსტ-მინამდღეს-
დესიკ ადამიანს თავში აზრი აკლია
სეველებზედ გამონახული სატყეობი,
ცდილობს თავის უბნობა დეფორ-
სოა სატყე იმაში, რომ მხარად
თავში აზრი აკლია არა მარტო
ცოლვე ადამიანს, არამედ პოელს სა-
ზოგადოებანს და ემოქს. ამ დროს
უზრო თავებში იხადება სიტყვა-
სიღამი უსაზღვრო „პა-ფილოსტისა“:
იწყება თავხედობა, უზნეობა, და
უზრატური გამოსცელები აზრისა, ლო-
ლოკისა და წარსულის საწინააღმდე-
გართ. ქტურია ხანისა და ელვევა სა-
ზოგადოებისა და ერის ესთეტიკის
ღანმადენ და ავრებენ ავტორის
ტეტებს, ებარებენ ტრადიციის, სე-
ქუნეთა განსახეობაში განსტეკი-

წრთგვარი ესთეტიური—ცხოვრული
სინამდღე შეგონობა—შეცნაურის
სეფრობი.

მოგვანა შეტყველების უმწვენი-
რესი სახეა და რაც უნდა წყობილი
იყოს ვა-ფენობა. მინაგანის სიღა-
დე მინიქ აუკოლებულია: მინაგანის
ამღვს ფორმის დინამიური ხანისა,
ფორმის სახეობა მინაგანის საყო-
რებზე დამყარებული. ფორმა მხო-
ლოდ ტენსიური და მატურია ფ-
რი მხარეა შემოქმედებისა; მინაგ-
ნი, სულიერი მხარეა მინაგანი,
რომელიც აძლევს სახეს მთელს ცო-
ვილიზაციას ეკოლოგიისა, მოკერ-
დასრულებულს მამინარეობის და
ცვალებადობის ისტორიისა, საფო-
თო შემოქმედებისა, ფორმის მ-
ტურისა და აზრის ფორმისა სუ-
ლისა და სულიერობის უარყოფა:
—ეს ეოლოგია სიღადეა.

სულის ყივილი.

1.

ფრიალო კლდეთა მძლავრო არწივო!
შედე — არწივო ფრიალო კლდეთა!
შენდა გიყვის სული ყივილი,
შენდა მოგვლის მღვდელი მძღვეთა!

ჩამოსწვდი მწვერვალს და შეკუმშული
მკვეთრი მზლილით დაგმი დაბლა!
ფრთები გაშალე მძლავრ-განირი
და აღმიტაცე მადლა, სულ მადლა!

2.

ვისაც ვემსხვერპლე, ვისაც შევწირე
ჩემი სიკაცხლე და ჩემი ყრობა,—
მტრად ვარდამეტკე და ჩასაქოლად
დამიწყო დევა, დამიწყო გმობა!

არცინ დამინდა, არცინ დამზოგა,—
წაქმულს გულზე გადამიარეს
და ჩემს სახარულს ტყვიელ—კვილზე
გელურ სიშმაგით ვადიხარხარეს.

და ეხლა სული შენდა გიყვის,
შენდა მოგვლის მღვდელი კლდეთა! —
დაეშვი დაბლა და აღმფრინე
ღრუბელთა შორის დინჯათ და მძღვეთა!

მსურს ერთხელ კლდე დაეხედო მიწის,
მივსაყვარლო ჩემს მკველელ მოძმეთა,
რომელთაც მადლი მიტყვის მატლად,
რომელთაც უღვთოდ დამიწვეს ფღვეთა!

შინდა დაეხედო და ჩამოეძახო
სიმღერა უველას ვასაკვირველად:
ხალხო შენ შრმადო, მაგრამ სხვა სახით
მე ისევ მოვიღ შენდა სახსენლად!

გ. ქუჩაშვილი.

სპარსულ მოთხზუი.

მე მიყვიარს შენი ოთახის სიციხე,
არყოფი ფერების მომუქო მთქნარება,
როცა მათ დასუსხავს ბუხარის სიფიცხე,
როცა მათ დამატკავს სხივი ფრთა ქარება...
ჩუქურთმა ჩარჩობებზე, კედელზე ფართო ხალი,
ფაფურა ფეხები ნოხებს რომ ეხება,
სურნელი სიშვილე, ენი ფორთოხბლის,
სარკვეში თავის ლანდს რო ეტკმება...
გაწეობი ბუხარის წინ სხეულის ზმორებით,
მზღვებში მოისრეს მუთაქის შერჩეულს,
მოკქანცავს სურვილი სიციხის მორებით,
სიმთვრალე შეზინდავს წამწამთა ფარჩეულს...
ამიტომ მიყვიარს მე შენი ოთახის სიციხე,
ანწივო ფერების ფართლი ხარება,
ჩალადრულ ბუხარის მებენარი სიფიცხე,
ქვების სიმღერა და შენი ასე ყურება...

დ. ცვინამი.

სადღებრაპლო.

ზღვის ტანტრები იყოს პატარა,
კით უნახვი ზიტი კალიბრი.
ხარბი ტალღები დიდხანს ატარა.
თეთრონ მარადი, შევანე და ლამბი.
ზღვის მოწყობის თავის სიმბიზე,
ზღვბრახობა, გრადული, მებო.
ნახე სიზმარში ტმა მოკმეკმე
და ჩინელი ქალის მტკივანი ფეხი.
ზღვის ათარ უნდა თავის სისრულე,
ათიქო წყრბელი მის გულს მოგება.
უღონო ტრეობით ის დამსრული,
სურს ზეკლის თვალში განმარტობა.
რომ ქინძისთავის ოგარნოს სინაზე
და გამეფე, სმნით მკირე წავადლეს.
რომ მოგონების მსუბუქ სინაზე
ჩამოეკიდოს როგორც ცაოდ.
უცხო ამალით მოვიდა ქალი,
თავის სახელი წყალზე დაწერა.
წილამინი როგორც გრადული.
ილიმბოდა ის აღმაცვრად
თავის თავი ზღვამ გამოგეტე.
გამეფე დელოფოს როგორც მღვიფი.
ცაზე გამოინდა ახალ იმედით
სხვა ირანია და ეთველი

ვალერიან გაფრინდაშვილი.

ბათონი 24 აპრილი.

შუალაგე ზამთრის.

წრეულის ზამთარი უცნაურია:
და ეს ქვეყანაც ირავა შავთ.
მეუშარულე მებერ ურისს
არ გაუხდები არავინ ავით.

მიტქრინ, მივლენ დღეები ჩმაი,
ვუცქერ ამ ტრილის ფერგდასული:
ფართო სმყაროს ელვარე სახით
დაწყურებს ჩემი უკვდავი სული.

მაგრამ შუალამის ბოლდინგები
ფარსკელავთა გზებით მივლიან წყნარაა:
სხვა სინამდვილე მაკდურ ინებით
გაღამიქროლებს სიკედლის ქარით.

გრჩები პირისპირ ორი ლანდმა:
მე—მემომქმედი,— ცხადი წარსული,
და უძლეველთა ატორტმანდმა
ჩემი მარადი, უკვდავი სული.

კოლაე ნადირაძე.

მონაგა კარვის ფოთლაგუი.

მე კვლავ გოცნებობ ჩემს დაკლულ თავზე
ფიქრი ფიქრს მისდევს და ნებას ნება,
რომ მიწის და ცის ვრცელ შესართავზე
ვერ დაფასებდე ჩემი ოცნება...
ვარ ღმერთთა ღმერთი და კი ვიწმინცი
ქველმონასტრით თვლი ავზნებული
ვოცნებობ მარად თუ რისთვის ვიწმინცი...
სიღან საღ მოველ—საით მაქვს გზები...
რას ამბობს ბედი ერთი დროს, რომ სმანდა
გზის ასავალზე ზმანებით ავი...
ვარ ოდისღა თუ ილიადა
უსიყვარულოთ თავ დანაკლავი...
მეგზ ნესტანი სულს, რომ ედების
ლოდებულ თამარს არც კი ენება.—
მეგზ შეილია ჩემი ოცნების
და მე რუსთაველის ვარ გაგრძლებმა...
ან და—მეტრიაკა გილური ენებით
ლაურას თებში, რომ ღვსავს თავის სულს,
ეგვრ ამყობს ჩემი ოცნებით
ან გლოვობს ჩემს სიყრმეს გადასულს...
არ ვიცი არა ოხერ ტიალი
ფოთლაგუი სული იბრძვის და დოამს
დღე და ღამ უგზოთ მოხეტიალე
ბერე არადლოებით ის მოპედილობს,
ხან არის მწვეფ და ავგარობით
ანგელოსთ კრებულს ლოცვით იოჯებს,
ხან ავზნებული ზღმეტე დოით
ზრბოლას უტკადებს ვმეკს და ქაჯებს.
ხან დედამიწას დასწევს ვნებაში
კეს პირველ დასცდმა გაატარებებს,
ხან მხდალზე მხდალობს არის რვეწში
დათმობის დრომს აფი-ილტებს.
და იკუნტება თვალ დაღრმული
გულის მიჩს ჟმნის სახე მკვედარ მლილეს,
ხან რანდივით უნათებს სული
მკერდზე დამბნებს ანტელ ლილეს.
ამ გვარ ზრბოლამი ხან თავს წააგებს,
ხან ამაღლებმა ღმერთულ დიდებით
სრულიად კეს და მიწას განაგებს
უველს უცნის ფერად იებით...
ამ დროს იღვიძებს მღვიმისუველი
ზრბა სორეული ივი ზნით მთურალი
და ხელიში მრჩება ჩემი სოფელი
თვლაობაშაალი და ფერ გამკრიალეს.

და კვლავ გოცნებობ ჩემს დაკლულ თავზე
ფიქრი ფიქრს მისდევს და ნებას ნება
რომ მიწის და ცის ვრცელ შესართავზე
ვერ დაფასებდე ჩემი ოცნება.

კოკი ებრაელიძე.

Handwritten text in Georgian script, likely a library or collection stamp.

ბულ ცხოვრებისა და ისტორიის
ფორმებს და სახეებს. ეს არის დრო
ისტორიული და კულტურული დე-
გენერაციისა, რომელიც ამაინჯებს
სივლილას.

ტრადიციისა და ისტორიის ურ-
თავა ჩვენ კლდე გვეხმის იქ, სა-
დაც ვრი კარგად იცნობს თავის
ტრადიციას და ისტორიას. იტალია-
ში წარსულს უარყოფა იყო ერთ-
გვარი ისტორიოლოგიური ანარქიზ-
მი. ეს იყო ერთგვარი ბუნტა, ერთ-
გვარი აჯანყება წარსულის შეგვრ-
ნობლი გრანდიოზობის წინააღმ-
დეგ. საქართველოში ქართველი
უარყოფს ამ წარსულს, რადლის
შესახებ მას არა აქვს არავითარი
წარმოდგენა. საქართველოში ქარ-
ველი ამბობს: მე წარსული მქონ-
ებოდა და თან არც კი იცის, რა
ეს ნიშნება მას.

სურვილი შემოქმედების „ახალი“
ფორმის შემოღებისა საქართველო-
ში იმ დროს, როდესაც ჩვენ არა
გვაქვს შესწავლილი კლასიკური ფორ-
მები ჩვენი ეროვნული სულიერა
მშენებარებისა, მოუდებელია თა-
ვისთავად. ილია ქვეყანაზე რა შეე-
ძალია—ამბობს ქართველი ინტე-
ლიგენტი და თან არც კი იცის რა
დაწერა ილია ქვეყანაზე. თითქმის
აქ მართლდება პარადოქსი ოსკარ
ლალიის: კლასიკი ისეთი მწერა-
ლია, —ამბობს ფაოდი, —რომელზე-
დაც უველა დამარკობს და რომა-
ლის წაწერებს აღარავინ კითხულობ-
ს.

ეს ეროვნული თვალთახედვით.
საზავადო, საკაცობრიო თვალთა

ხედვითაც მიუღებელია წარსულს
ლარეუფა და მართა წარმავალი ფო-
რმის პატივისცემა. რა არის ის, რაც
ჩვენ გვიბოლავს დანტესა და გიოტის
ნიწერებში? ცოტაა თუ იდეა? რას
აქვს ამ ნაწერებში მადლი, ზოგადი,
საკაცობრიო ღირებულება—გარმას
თუ იდეას? ფარმა დანტეს ნაწერე-
ბის ჩვეულებრივი იტალიური ტე-
კიები დღეს ვერავის ვერ ზიზღავს.
მშრალი, დიდაქტიური წყობა სიტ-
ყვებისა, კეთი, ერთსახიანი თხზობა
აქამვისა მოკლებულია ესთეტურ
მიზნადეულობას. დღეს ჩვენ გვიზი-
დავს, დღეს ვერაველი ინტელიგენ-
ტა დანტეს პოემაში გრძობს სა-
შუალო სატექნიკურის თვითმერბელ
კათოლიკობას; წარსული მკითხველის
ოცნებაში იღებს სხეულებრივ სახეს
და თანდათანობით იშლება სიშბო-
ლიერად რელიგიურ ესთეტურ ქერე
ტის დაუსრულდებლობაში. აქ ღამა-
რავიანს იდეა, აზრი, აქ არის განც-
და კოლესალური ნებისყოფისა და
არა უმნა პანქიაობა აქრომატისა
და ეთნოლოგისა.

ფაუსტის ტრაგედია კაცობრიო-
ბის სულიერი განცდის ეპოპეა.
არა ფორმა, არა ლექსია წყობა,
არა ტექნიკური დრამატიკა ამ
საკაცობრიო ტრაგედიაში იხადებს
ჩვენს ყურადღებას. არამედ მამიბე-
ლი სულის ტრაგედული განცდი-
სი იდეა. რომელ ენახედაც უნდა
წიკითხობთ, ლექსად იქნება, თუ
პროზით, სულ ერთია, არსებობს
ტალღებში, მოქმედებათა ქარიშხ-
ლში ადამიანის სულის მღვდევარება
აზარამკი ჩვენი სიშბატიისა და უ-

რადლებს, ჩვენი აღტაცებისა და
ღრმა პატივისცემის.

საზავადოთ საკაცობრიო ღირე-
ბულებას შემოქმედებს ანტელს ყო-
ველთვის აზრი—იდეა. ელიონების
ლოგოსი. ფარმა შემოქმედებისა ყო-
ველთვის დროულია, იგი ასე ვთქვათ
ბრბოს ეგვიპტეებზე დაქართველი
მხოლოდ აზრი არის გამოხატველი
იმ ღვთაებრივი სევედს, რომელაც
ისახება მარადისობისადმი ტრეფი-
ლებაში და რომელსაც აქვს რელი-
გიურ—ესთეტურა ღირებულება
ამ უთავოლო და უსწარ—მასწარო
წუთისოფელში.

ის, ვინც ვერ გრძობს მარადი-
ნობისადმი ტრეფილებას; ის, ვინც
ქაყაფილია თავის სიტყვებით; ის,
ვისაც სევერა, რომ ცხოვრების და-
ფსრულდებლობის განოსახვა შეიძლე-
ბა განსახლებურულ ფორმულაში, სე-
ლით ღრბობა და ვერასოდეს ვერ
მტყვის ვერც თავის ეტს და ვერც
კაცობრიობას ახალსა და უწვეუ-
ლო სიტყვებს.

ახალს სიტყვას უნდა მლიერე გა-
ნცდა: მარადილტებს ისეროს მხო-
ლოდ ატალღებული სევე. სული
რომ ამფოთებელია, გული მხოლოდ
მამინ ედვინება საყაროს მარადი-
ნობას; ღრმა უნდა იყოს ადამიანი,
ისე როგორც ზღვა: მხოლოდ ზღვის
სიღრმეში, როგორც სარკეში, იხე-
დება მოკვეთვე ვარსკლავი.

კოჭია კახანელი.

